

Frivillighetsmelding

Sola kommune 2016 – 2020

«Frivillige er frie og villige til å gjøre det de vil.

Det må de få lov til å være, ellers dør frivilligheten ut.»

Innhold

Innledning	3
Avgrensninger	4
Politiske føringer for frivillighetsmeldingen	5
Organisering av arbeidet og medvirkning fra frivilligheten	7
De ti frivillighetspolitiske bud	9
Frivilligheten i et samfunnsperspektiv	10
Hvordan står det til med frivilligheten?	11
Forskningstips i rekrutteringsarbeidet	13
Status på frivilligheten i Sola	14
Utfordringer for frivillighet lokalt i Sola	15
Oppsummering	19

Innledning

Frivilligheten og frivillig arbeid har lange og sterke røtter i vårt norske samfunn. Frivillig sektor har bidratt aktivt til nasjonsbygging og utvikling av det norske demokratiet. Den er også en nøkkelfaktor i forhold til et samfunns sosiale kapital. Begrepet sosial kapital brukes som et samlebegrep for de sosiale bånd som tillit, trygghet og deltakelse gir. Dette er grunnleggende faktorer i forhold til hvordan innbyggere vil oppleve sitt nærmiljø. Generasjon etter generasjon har fylt fritiden sin med deltakelse i og organisering av frivillige organisasjoner og frivillig arbeid. Dette har gitt oss røtter, tilhørighet, sosiale nettverk og sosiale sikkerhetsnett. Familieliv og deltagelse i frivillige organisasjoner har gått hånd i hånd, og fritidsaktiviteter har knyttet familier og nærmiljø sammen.

Til tross for at det i dag blir gjort frivillig arbeid tilsvarende 138 800 årsverk i Norge (Kilde: Frivillighet Norge) har en de siste 10 – 20 årene sett at frivilligheten er kommet under press og har endret seg. Hverdagslivet og arbeidslivet er blitt mer krevende og færre ser seg tid til å forplikte seg over lengre tid som frivillig på ideologisk basis, men mange er lettere å få med dersom ens egne barn eller en selv har nytte og glede av aktiviteten.

De frivillige organisasjonene trenger mer forpliktende og forutsigbare rammer fra det offentlige for å kunne ivareta og utvide dugnadsånden. Det offentlige på sin side trenger en sterk frivillig sektor som kan være med å skape gode, trygge, inkluderende nærmiljø og som bidrar til «det gode livet mellom husene».

Denne frivillighetsmeldingen synliggjør status og ønsker fra frivilligheten i Sola.

Avgrensninger

Denne meldingen fokuserer på det frivillige arbeidet som blir lagt ned i kultur- og fritidsaktiviteter i Sola kommune. Vi behandler ikke frivilligheten som foregår innenfor park og friluftsektoren. Det arbeides også med en kommunedelplan for levekår som blir lagt fram for politisk behandling mot slutten av 2016. Her vil et av temaene bli samarbeid med frivillig sektor i omsorgsarbeidet.

Begrepsavklaring:

Frivillig arbeid er i utgangspunktet ulønnet innsats, der idealisme, verdigrunnlag, sosialt og etisk ansvar er noen av årsakene til engasjementet. Frivillig engasjement kommer ofte av et ønske om å holde på med aktiviteter som gir mening, som har betydning for andre, og som gir den enkelte et sosialt fellesskap, sosial tilhørighet og sosial integrasjon.

Politiske føringer for frivillighetsmeldingen

Sola kommunes vedtak i Handlings- og økonomiplanen for 2013-2015, datert 13.12.2012, verbalpunkt

«Det utarbeides en kultur- og frivillighetsmelding for å skape gode forutsigbare kår for kulturlivet og frivilligheten i Sola. Det legges også en plan for økt samarbeid/samhandling mellom kommunen og frivillig sektor. Det legges til rette for vekst og utvikling til det beste for alle parter. Det forutsettes at dette skjer i samarbeid med frivillig sektor selv.»

Kommuneplanen 2015 – 2019 har lagt følgende føringer for frivillig sektor:

- Å styrke lokalmiljøets muligheter for handling, medvirkning og medbestemmelse skaper engasjement og en levende lokalsamfunnsutvikling. Frivillig sektor i seg selv er en stor folkehelseressurs som fremmer deltagelse og trivsel, og bør få gode vilkår for sitt arbeid
- Mobilisere samfunnets samlede omsorgsressurser, herunder å øke frivillig innsats og deltagelse. Det ligger gode muligheter i å engasjere flere i frivillig omsorgsarbeid, men det er krevende og krever systematisk oppfølging med rekruttering, organisering, koordinering, opplæring, motivasjon og veiledning. Sola kommune ønsker å sette av fagpersonell og/eller samarbeide med ideelle/frivillige organisasjoner om dette i kommuneplanperioden.
- Sola kommune har gode forutsetninger for å utvikle fritids- og læringstilbud som vekker barn og unges nysgjerrighet og interesse. I arbeidet med å sikre gode oppvekstvilkår er det viktig å satse på gode vilkår for lag og organisasjoner, samtidig som kommunen skal bidra til at barn og unge har gode muligheter for aktivitet i sine nærmiljøer.
- De frivillige organisasjonene har mange viktige funksjoner, blant annet for kulturlivet, demokratiet og som «sosialt lim». De opererer på mange arenaer og representerer store menneskelige ressurser. Et mangfold av frivillige organisasjoner er viktig for å skape et godt lokalsamfunn. Flere av de tradisjonelle lagene sliter med å få tak i nok voksne tillitsvalgte. Lag og foreninger må sikres gode møteplasser og forutsigbare tilskuddsordninger. Kulturpolitikk må medvirke til nyskaping i tilbudene.

Kommunedelplan for Kultur 2015-2025

Det frivillige Sola fikk et eget kapittel i kulturplanen med følgende målsetninger for frivilligheten:

Et aktivt og bredt tilbud av frivillige lag og organisasjoner.

Sola kommune vil spille på lag og være en god samarbeidspart for disse organisasjonene ved å

- Gi gode og forutsigbare rammebetingelser i form av lokaler og økonomiske tilskuddsordninger
- Verdsette frivilligheten sin egenverdi og anerkjenne de vilkår frivilligheten lever under. Organisasjoners behov skal være i fokus i Sola kommune sitt samarbeid med frivilligheten
- Bidra til å synliggjøre frivillige organisasjoner sin viktige posisjon i Sola samfunnet
- Invitere frivillige organisasjoner til kunnskapsdeling rundt utfordringer på kultur- og fritidsfeltet i vår kommune

Utarbeidelse av frivillighetsmelding for Sola kommune er et prioritert tiltak i kulturplanen. Øvrige tiltak i kommunedelplanen som omhandler frivilligheten svares på i denne meldingen.

Organisering av arbeidet og medvirkning fra frivilligheten

a. Styringsgruppen for planen har bestått av

Ellinor Klokk, fritidsjef, leder
Torbjørn Hovland, seksjonsleder idrett og bad
Britt Marit Haga, folkehelse- og rådgiver (til 31.12.2015)
Arnt N Mehus, konsulent fritid
Kari Helene Rosenlund, rådgiver fritid

Styringsgruppen har hatt 2 møter og gjennomført 4 dialogsamlinger.

b. Dialogsamlinger.

For å ivareta frivillige organisasjoner og andre frivillige bidragsytere i Sola kommune har styringsgruppen invitert til dialogsamlinger. Vi har hatt følgende tema på samlingene:

1. Opplevd status (rombehov, informasjonsdeling, tilskuddsordninger)
2. Ser organisasjonen at de har en rolle i Sola kommunes behov for frivillig arbeid innenfor helse/omsorg/park og idrett?
3. Inkludering
4. Kunnskapsdeling – er det behov for felles møteplasser lokalt i form av seminar, konferanser, frivillighetstorg eller lignende
5. Er det behov for et dialogforum for andre organisasjoner etter modell fra idrettsrådet.

Følgende dialogsamlinger ble gjennomført:

17. 11. 2015: Dialogsamling med organisasjoner som driver barn- og ungdomsaktivitet.
(10 organisasjoner møtte+ 2 skriftlige innspill)
07. 12. 2015: Dialogsamling med styret og daglig leder i Sola Frivilligsentral.
(1 skriftlig innspill i etterkant)
- 08.12 2015: Dialogsamling med organisasjoner som driver voksenaktivitet.
(7 organisasjoner møtte)
- 08.03 2016: Dialogsamling med helse- og omsorgsbaserte organisasjoner.
(6 organisasjoner møtte + 1 skriftlig innspill)

En dialogsamling ble avlyst på grunn av for få påmeldte. Invitasjonen gikk til de som arrangerer festivaler og større kulturarrangement i Sola.

Frivilligsentralenes framtid i Norge er blitt noe usikrere. De har tidligere hatt 60% lønnstilskudd fra Kulturdepartementet under forutsetning av at kommunene har dekket 40% av disse utgiftene. Det er nå foreslått fra departementets side å legge dette tilskuddet inn i rammetilskuddet til kommunene. Denne endringen skal behandles i statsbudsjettet for 2017 og utfallet er usikkert. I den sammenheng har en behov for å evaluere og se på hvordan Sola frivilligsentral skal organiseres i framtiden. En har valgt å trekke denne problemstillingen ut av frivillighetsmeldingen og fremme egen sak.

c. Høringsrunder

Dette forslaget til frivillighetsmelding blir sendt på høring til frivillige lag og organisasjoner med høringsfrist 1. – 22 april.2016. Det vil deretter bli redigert etter innkomne høringsuttalelser før det blir lagt fram for politisk behandling vår/høst 2016.

De ti frivillighetspolitiske bud

Etter initiativ fra Frivillighet Norge har 300 organisasjoner stilt seg bak følgende 10 frivillighetspolitiske bud som er sendt til alle kommuner:

1. Kjenn frivilligheten i kommunen din

Innhent kunnskap om de frivillige organisasjonene. Hva driver de med? Hvilke mål, ressurser og utfordringer har de? Vil de samarbeid mer med kommunen, næringsliv, eller organisasjoner?

2. Vedta en tverrsektoriell kommunal frivillighetspolitikk

Invitere hele bredden av frivilligheten til dialog. Tenk frivillighet i all kommunal planlegging. Frivillighetspolitikken bør revurderes ved nytt kommunestyre.

3. Anerkjenn frivillighetens egenverdi

Frivillige er frie og villige til å gjøre det de vil. Det må de få lov til å være, ellers dør frivilligheten ut.

4. Forenkling gir mer frivillighet

Tiden som brukes på byråkrati er tid som kan brukes på mer frivillighet. Gjennomfør tiltak som forenkler søknadsskriving, rapportering og kontakt med kommunen.

5. Tilrettelegg for frivillighetens egenutvikling

Vis organisasjonene tillit og legg til rette for at de kan nå sine egne mål. Da når kommunen samtidig mange av sine mål.

6. Skap dialog med frivillighet

Skap faste møteplasser for organisasjonene. Rådfør dere med frivilligheten. Gi kommunalt ansatte opplæring i frivillighetsmangfoldet, slik at de kan invitere flere folk til å bli med. Husk at frivillige ofte jobber, så møter må være etter arbeidstid.

7. Anerkjenn og støtt opp om frivillighetens merverdi

Frivilligheten er «samfunnets vaktbikkje» og skaper bl.a. lokalsamfunnsutvikling, kunnskap, sosiale møteplasser, tilhørighet, demokratiopplæring og er helsefremmende.

8. Gi frie midler

Frie midler er en forutsetning for at frivilligheten kan vokse på egne premisser.

9. Ikke konkurrer med frivilligheten

Tilrettelegg for bedre rekruttering av frivillige til organisasjonene. Ikke «stjel» de frivillige fra organisasjonene for å utføre kommunale tiltak.

10. Skap forutsigbarhet for frivilligheten

Forutsigbare rammer skaper bærekraftig drift og utvikling i frivilligheten. Et eksempel er å legge til rette for lokaler som frivilligheten kan bruke.

Disse budene gir gode føringer på hvordan organisasjonslivet ønsker at samarbeidet mellom det offentlige og dem skal foregå. Denne frivillighetsmeldingen omhandler noen av disse føringene.

Frivilligheten i et samfunnsperspektiv

Frivillig arbeid er et fenomen som har gjennomsyret og fortsetter å prege det norske samfunnet på mange felt. Det berører store deler av befolkningen på ulike måter, enten det er som frivillig eller som mottaker av frivillige tjenester.

Frivillig arbeid er en grunnpilar i barn- og ungdoms organiserte fritid, det utgjør et viktig supplement til offentlig tjenesteyting på velferdsfeltet, det er en forutsetning for politisk rettet og religiøst arbeid og det er avgjørende for å ivareta gode bomiljø. Frivilligheten står for store og viktige samfunnsbidrag. I tillegg til å ha en betydelig økonomisk verdi, kan deltakelse gi viktige bidrag til sosial integrasjon og vedlikehold av demokratiet. **Studier har vist at omfanget av frivillig organisering i et samfunn er nær koblet til samfunnets tillitsnivå.**

Hvordan står det til med frivilligheten?

Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor kom i 2015 med rapporten «Frivillig innsats 1998 – 2014» der de har sammenlignet tall fra undersøkelser gjort i 1998, 2004, 2009 og 2014. I og med at Sola kommune på de fleste områder ligger på landsgjennomsnittet eller litt over, kan tallene de opererer med overføres til Sola tall.

De har blant annet spurt om hvor mange som har utført frivillig arbeid for en organisasjon de siste 12 måneder:

1998: 52%

2004: 58%

2009: 48%

2014: 61%.

Dugnadsinnsatsen fordeler seg slik:

Tabell 4. Frivillig arbeid fordelt etter organisasjonstypar, 1998-2014. Prosentdel av frivillige. Prosent (Fleire svar mogleg).

	1998	2004	2009	2014
Idrett og sport	38	40	41	41
Velforeiningar, grendelag og nærmiljø	9	30	26	29
Hobby, fritid, utandørsaktivitet og sosiale foreningar	21	34	26	27
Kunst og kultur, korps og kor	17	18	23	21
Burettslag og bustadbyggjelag	-	13	15	18
Utdanning, opplæring og forskning	4	8	10	14
Religion og livssyn, inkludert Den norske kirke	14	11	9	14
Helse, pleie og redningsarbeid	6	12	9	11
Sosiale tenester og rusmiddelomsorg	12	7	9	10
Internasjonal utveksling, naudhjelp, bistand og menneskerettsarbeid	6	5	6	10
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	17	7	10	10
Natur-, miljø- og dyrevern	2	5	5	7
Politiske parti	7	5	5	6
Andre områder	6	7	4	5
Rettighets-, støtte- og fråhaldsarbeid	6	2	2	3
N (uvekta)=	876	734	750	1172

Kjelde: Frivillig innsats 1998-2014. Prosenttala er vekta.

Om lag 80% av befolkningen er medlem av minst en organisasjon. Det eksisterer 97 000 lokallag av frivillige organisasjoner og omlag 44 500 av disse organisasjonene arbeider innenfor kultur og fritid.

Endring i frivilligheten

Forskning viser at det skjer endringer i frivilligheten. Før var vi medlemmer i den/de organisasjonene vi utførte frivillighetsarbeid for. I dag er mengden av frivillig arbeid stabil, men vi sprer frivillighetsarbeidet utover flere organisasjoner og på flere områder. Flere ikke-medlemmer utfører frivillig arbeid. Mens vi før, i stor grad, hadde livslange medlemskap, har vi nå flere medlemskap som vi melder oss ut og inn av gjennom hele livet. Det er også lettere å være med i tidsbegrenset frivillig aktivitet, som en festival over en helg, eller et større dagsarrangement.

Såkalt virtuell frivillighet er en ny frivillighetsform som særlig yngre mennesker gjør seg nytte av. Via digitale medier og verktøy kan en fort organisere en underskriftskampanje, samle store mengder mennesker til et arrangement, etablere innsamlingsaksjoner. Roseaksjonen etter terroren 22. juli 2011 er et godt eksempel på hvordan et enkelt menneske klarte å sette et helt folk i bevegelse. Gjennom Facebook etableres interessefelleskap som skaper frivillighetsarbeid. Som eksempel Refugees Welcome to Norway, som ble etablert i 2015, og som har skapt store frivillig bidrag til flyktningearbeidet. Et annet eksempel er byttebuer som samtidig blir møteplasser i lokalsamfunn.

Forsknings tips i rekrutteringsarbeidet

Forskning viser at det er store menneskegrupper som ikke deltar i frivillig arbeid og mange opplever aldri å bli spurt.

- Den beste rekrutteringen går gjennom bekjentskap-såkalte svake bånd, ikke nære familie og vennskapsbånd
- Menn blir oftere spurt enn kvinner
- Høyt utdannede får oftere spørsmål enn lavt utdannede
- Mennesker med barn får flere spørsmål enn mennesker uten barn
- Mennesker som lever i registrerte parforhold får flere spørsmål enn de som lever alene
- De som er del av et nabofellesskap blir spurt oftere enn de som ikke er det

Frivillige motiveres særlig av å kunne lære noe og at de har mulighet til å handle i tråd med sine verdier. Men motiver varierer mellom ulike former for frivillighet. Sosiale begrunnelser er viktigere innen kultur, fritid og idrett, mens verdibegrunnelser er viktig innenfor helse- og omsorg, religiøse og internasjonalt orienterte organisasjoner.

Frivillige som driver med aktiviteter ledet av betalt ansatte, scorer høyere på alle motivasjonsskalaer. Foreldrefrivillige oppgir generelt lavere individuell motivasjon enn andre frivillige.

Status på frivilligheten i Sola

Det er vanskelig å holde oversikt over hvor mange aktive organisasjoner som finnes i Sola kommune. Dette skyldes at organisasjoner for voksne ikke kan søke driftstilskudd og derfor bare er i kontakt med Sola kommune ved behov for leie av lokaler eller når de har større prosjekter eller tilstelninger. I arbeidet med denne planen ble det sendt ut i overkant av 250 invitasjoner til dialogsamlinger, men mange brev kom i retur. Adresser blir ikke oppdatert og når en organisasjon blir lagt ned er det ikke automatisk i at Sola kommune får melding om dette. I følge frivillighetsregisteret i Brønnøysund er det registrert 103 frivillighetsorganisasjoner i Sola kommune. Mange av dem er organisasjoner som ikke er kjent for kultur- og fritidsadministrasjonen i Sola.

Det som vi vet med sikkerhet er følgende medlemstall fra 2014/2015:

Gruppering	Antall lag	Medlemstall under 25 år	Kommentar
Idrettslag	36	7514	2014 tall
Barn- og ungdom	24	1152	2015 tall
Sang og musikk	17	368	2015 tall

I Sola har vi i overkant av 9000 medlemskap under 25 år. For de aller fleste av disse stiller foreldrene opp som dugnadsarbeidere, i styreposisjoner, som trenere, instruktører, ledere og lagledere. I tillegg har vi et ukjent antall organisasjoner, formelle og uformelle, for voksne innbyggere i vår kommune. Her legges det ned frivillig arbeid som skaper positive aktiviteter og møteplasser. Frivilligsentralen i Sola administrerer for eksempel et stort antall frivillige, det samme gjør Natteravnene. Røde Kors har mange frivillige som utfører viktig omsorgs – og beredskapsarbeid i Sola. Det finnes også regionale pårørendeorganisasjoner, der aktivitet og frivillighet skjer innenfor Sola kommunes grenser.

Utfordringer for frivillighet lokalt i Sola

Etter 4 dialogsamlinger med frivillige organisasjoner har vi dannet oss et bilde av hvilke utfordringer organisasjonene strever med. Vi har etablert gode nettverk mellom organisasjoner og mellom organisasjonene og kommuneadministrasjonen.

Synliggjøring av frivilligheten

Det finnes en mengde kanaler for informasjon i samfunnet i dag. Mennesker drukner i informasjon. Kunnskap om hvordan en kan markere seg og bli lagt merke til, er en utfordring for flere organisasjoner.

Synliggjøring av de frivillige organisasjonene i Sola har et forbedringspotensial. Organisasjonene selv har hjemmesider og oppretter Facebook-sider og Snapchat for informasjon ut til sine medlemmer, noen opererer med annonser i Solabladet og plakater. Sola kommune sitt lagsregister har vært vanskelig å holde oppdatert.

I våre dialogmøter kom det fram at dette opplevdes som en utfordring, i tillegg til at det er dyrt med annonser i avisen. Det kom innspill på om kommunen kunne ta kostnaden med annonseplass i Solabladet som frivillige organisasjoner i kommunen kunne benytte gratis.

Noen grep kan tas for at denne situasjonen skal bli bedre. Sola kommune har et pågående arbeid med å forbedre lags- og organisasjonsregisteret i forbindelse med at vi skal ha nye kommunale nettsider. Her tenkes det at organisasjoner selv får tilgang til å redigere sine opplysninger. Målet er mer oppdaterte nettsider.

Lokaler

Lokaler og lagringsplass er en utfordring for frivillige organisasjoner. Temaplanen «Rom for kultur» blir rullert hvert år og skal være oppdatert på behovene til de frivillige organisasjonene innenfor allmennkulturen. Idrettslagene har sin egen kommunedelplan som årlig rulleres, der deres behov blir meldt.

Noen organisasjoner har behov for en kontorplass. De kan gjerne dele et rom, men da må det være låsbare skap tilgjengelig. Innspillene som er kommet inn i forhold til rombehov og lagringsplasser blir tatt opp i neste rullering av «Rom for kultur».

Kompetanseheving/kurs

Organisasjonene kjenner på nye forventninger og behov for oppdatering på flere felt dersom de skal gjøre en god jobb. De frivillige er vanlige foreldre og andre voksne som gjør en jobb for laget og har i utgangspunktet ikke spesielle forutsetninger for å håndtere krevende situasjoner i aktiviteten.

Det blir etterlyst kurs som gir kunnskap om ulike atferdsvansker. Andre typer kurs som kan gjelde alle organisasjoner er kurs i flerkultur og interkulturell kommunikasjon, med tanke på integrering av barn og unge fra andre land.

Et annet innspill som kom opp i dialogsamlingene var behov for kursing innenfor markedsføring, bruk av sosiale medier og rekruttering.

Med tanke på understående punkt bør det vurderes om det er behov for kurs i etablering og registrering av nye frivillige organisasjoner. Det er noe papirarbeid i forhold til å bli registrert i Brønnøysund og frivillighetsregisteret, og for mange er dette en stor utfordring.

Organisasjonskrav

Kravene er nå strammet inn i forhold til at alle lag og organisasjoner som får utbetalt offentlig driftstilskudd skal være registrert i Brønnøysundregisteret med organisasjonsnummer. En får ikke opprettet bankkontonummer uten et organisasjonsnummer. Det kreves også oppføring i

frivillighetsregisteret. Dette er positivt i forhold til at en organisasjon som mottar offentlige driftstilskudd er formelt registrert i et offentlig register. Ulempen er at det blir vanskeligere å støtte opp om spontane initiativ, blant annet fra ungdomsgrupper, når byråkratiet må på plass før aktiviteten kan starte. Det kan bety at både ungdom og voksne organisasjoner etablerer seg uten å registrere seg i Brønnøysundregisteret og at aktiviteten deres eksisterer med egne midler og utenfor det offentlige kjennskap. Aktiviteten er uansett en styrke for lokalmiljøet, men det offentlige kan gå glipp av gode nettverk i frivillighetsarbeidet.

Mange gode aktiviteter på kultursektoren er ad-hoc basert. Prosjektarbeid er en naturlig del av kultursektoren. Flere av disse initiativene fortjener og har behov for offentlig støtte. Kreativitet og nytenkning er grunnlaget for utvikling på kultur- og fritidssektoren. Det kom innspill om ikke Sola kommune kunne ha et felles organisasjonsnummer som uformelle grupperinger kunne benytte seg av. Det er formelt ikke mulig, men initiativ som er prosjektbaserte er ikke underlagt krav om organisasjonsnummer.

Tilskuddsordninger

Det kom gode tilbakemeldinger på de kommunale tilskuddsordningene. Det var imidlertid et ønske om mer informasjon i forhold til eksterne tilskudds-muligheter og også forutsigbarhet i behandlingen på enkelttilskudd.

Idretten har generelt gode vilkår i Sola kommune, da idrettshaller, svømmehaller, gymsaler og baner blir bygd og driftet kommunalt. Idrettslagene leier gratis.

Gjennom temaplanen «Rom for kultur» ser vi at andre lag og organisasjoner innenfor allmennkultur ikke har de samme rammene for driften sin. I kulturbudsjettet finnes 2 tilskuddsposter for driftsutgifter til organisasjonseide bygg. Den ene gjelder idrettsbygg og anlegg, og hadde 7 søkere til en tilskuddspott på kr. 329.000,-. Den andre posten er driftstilskudd til andre organisasjonseide bygg som bedehus, Røde kors huset med flere. Her var det også 7 søkere som delte en budsjettpost på kr. 109.000,- (2015 tall). Det må arbeides for å øke budsjettposten til de sistnevnte.

De kommunale støtte- og stipendordningene på kultur- og fritidsområdet må jevnlig oppdateres.

Møtelokaler

Noen frivillige organisasjoner har egne lokaler, mens andre er avhengig av å leie lokaler gratis. Sola kommune har i sin kommunedelplan for kultur en målsetning om at det skal legges til rette for at frivillige organisasjoner med hoveddrift i Sola kommune skal tilbys gratis lokaler.

Stangelandsenteret disponerer 2 lokaler, Storståvå, med plass til 60 personer, og Storkjøkkenet, med plass til 30 personer. Disse blir leid ut for fast leieforhold på årsbasis, men har også ledig kapasitet til

enkeltutleier. Dette er selvbetjente lokaler og krever god rydding, da lokalene fungerer som kommunale arbeidsplasser i hverdagene.

Noen skoler leier ut gymsalen i helgene og enkelte rom til møtevirksomhet.

Sola kommune eier også andre bygninger der frivillige organisasjoner har et langvarig gratis leieforhold. Dette gjelder spesielt i Tananger med eksempler som Tananger kulturstasjon, Bussgarasjen og Nilsenhuset. I kommunedelplanen for kultur er det prioritert nytt bygg for kulturformål i Tananger.

Utfordringen med disse lokalene er at de har flere administratorer og det finnes ingen felles bestillingsbase. Et eksempel er Stangelandsenteret, der vi også har en gymsal tilgjengelig. Dersom noen ønsker gymsal + Storståvå må to ulike virksomheter i Sola kontaktes. Målet må være at det er en felles database for all utleie av møtelokaler i Sola og at saksbehandlere kan gå inn og bestille på alle utleielokaler. En fordel hadde vært om basen var tilgjengelig for publikum, slik at de kunne se når lokaler var ledige.

Frivillighetsråd

Et av temaene som ble tatt opp i dialogsamlingene var behovet for et frivillighetsråd etter modell fra idrettsrådet. Tilbakemeldingene blant de som har gitt innspill er at de i første omgang har behov for å møtes på dialogsamlinger i tråd med de en nå har hatt. En ønsker at det blir skapt møteplasser for frivillige organisasjoner der aktuelle tema kan bli diskutert.

Oppsummering

Hensikten med denne meldingen er å synliggjøre frivilligheten i Sola og legge grunnlag for et godt samarbeid mellom Sola kommune og de frivillige organisasjonene. Gjennom dialogmøter har det kommet mange gode innspill. Ved å invitere til årlige dialogmøter og rullinger blir Frivillighetsmeldingen et levende dokument som kan ta opp i seg nye utfordringer etter hvert.

Hvordan Sola kommune kan prioritere disse tiltakene vil avhenge av hvilke personellmessige og økonomiske ressurser en vil rå over, men tiltakene vil tas med inn i arbeidet med handlings- og økonomiplanen og i prioritering av arbeidsoppgaver i kultur og fritidssektoren.

- Arrangere jevnlig dialogsamlinger om aktuelle tema
- Nytt lags og organisasjonsregister
- Opprette fellesannonse i Solabladet
- Tilby årlig kurspakke på etterspurte tema
- Heve tilskuddsrammen til organisasjonseide bygg
- Samordne utleie av kommunale møtelokaler
- Oppgaver knyttet til andre tiltaksplaner på kultur- og fritidssektoren (kommunedelplan kultur, kommunedelplan idrett og fysisk aktivitet, Rom for kultur).